

Nro. 53.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Decembernek 31-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Béts.

Ötöd naptól fogva olly keményen viseli magát itt nállunk a' tél, mint viselte vólt ennekelőtte esztendővel, és ha sokáig így fog az idő tartani, méltán tarthatunk a' Duna vizének tavaszi özönétől. — A' belső váras és *Leopoldstadt* közt folyó Duna ágában az innepek előtt meg indult jegzaj, a' melly sok károkat okozott a' Bétsi halászoknak, és hajós mestereknek, nem kis félelmet gerjesztett a' Leopoldstadti lakosokban.

Herczeg *Suwarow* Orosz Generalissimus, General Stabjával együtt Decemb. 20-ik napján ér

G g g

kezett meg *Prágába*, és a' *B. Wimmer* házába szállott bé kvártélyba. *December 22-ikén* meg jelenvén ő a' nationale teatrumon, nagy örömmel és tapsolással fogadtatott a' Prágai Publicum által, a' melly több izben illy örvendetes kiáltással töltötte be a' játék színt: *Ellyen! Ellyen herczeg Suwarow!* melly eránta ki nyilatkoztatott tiszteletét a' Publicumnak maga többszöri meghajtasával, és ezen szókkal visszonozta *Suwarow* herczeg *Ellyen Ferencz nagy Császárotok!*

Hadi Történetek.

Egy, Rénusi Cs. K. ármádiánál, a' Frantzia elsőbb háborúnak kezdetétől fogva, szüntelen hiven szolgáló, és sok jeles hadi tettekkel ékeskedő kedves tiszti barátunk és levelezőnk, illetén foglalatú levelet indított hozzánk *Manheim* mellett lévő kvártélyából *December 8-ik* napján, az ezen hólnapnak kezdetében történt tsatákról: Örömmel irhatom, *úgymond*, az Urnak, hogy mi-nekutánna Gr. *Sztáray F. M.* Lajtinant Ur 10 battallionnal és 1 lovas regementel segittségünkre jött vólna, ezen hólnapnak 1, 2. és 3-ik napjain úgy annyira meg vertük az ellenséget, hogy kén-telen volt capitulatio szerént magát a' Rénus ví-zén által húzni, és Neckeraut 's Manhejmot, a' mellyeket 7 hetekig tartott azokban való létele alatt újra nagyon meg erőffitett, minden puska-szó nélkül által engedni. Az ellenség, ezen a' Rénuson való által jövedele által 7 vagy 8 ezer emberét el vezztette. Most már mind a' *Filipsburgi* vár, mind a' Rénus jobb partya meg tisz-túlt az ellenségtől. Annyira el tsüggedt már a' Franczia nemzet, hogy koránt sinsz olly tüzzel a' szabadság eránt, mint vólt ennekelötte való esztendőkbén, és magok is azt mondják a' Fran-czia katonák, hogy ok nem tudjak, miért hada-koznak. Az a' 3 battallion conscribalt gyalogság,

a' mellyet December 2-ikán a' Rénuson által hoztak, mihelyt a' városból ki akarták vinni, azonnal le hányták fegyvereiket, 's azt mondták, hogy inkább ott helybe lövöldözzék őket agyon, mint sem a' Császáriakkal rakásra vagdaltassák; és így mind a' 3 batalliont kénytelenek voltak vissza vinni a' Rénuson. — A' Fr. 24 ezer főből álló armádia hirtelen nem tudván egy hidon által költözni, tehát velünk együtt szállottak a' falukba kvártélyra. — Illyenképen szerentséssel el végződött ezen esztendői campania. Adná Isten, hogy e' lenne az utolsó. Negyediktől számolván, 8 napig fognak a' Francziák *Manheimban* 's *Neckerauban*, míg tudniillik sebeseiket, és magazinumait a' Rénuson által szállithatják, maradni.

Olasz Ország.

Décember 1-ső napjától fogva, a' midőn t. a' Conclave *Velence* várossában el kezdődött, mind az ott lévő Apostoli követ palotája, mind *Romában* a' Sz. Pápa szokott residentiája, az úgy nevezett Quirinalis palota nagyon tsinosítottak 's ékesítettnek a' választatandó Pápa számára. E' mellett 60 livréc, az az, inasoknak való köntös készítettik *Velenczében*, a' mellyeknek *December 15-ik* napjáig készzen kellett lenni.

A' 14-ik *Decemberi* Majlandi tudósítások szerint, minden nap áhétatos órák tartattatnak a' *Velencei Conclavénak* szerentsés végződéséért. Az oda való Érsek egy pásztori levelet tétetett a' végre közönségessé, mellyben a' következő fontos ki fejezések fordulnak elő: „Melly nagy rémülésbe ejtette volna a' pokolbeli gonoszság, a' mi időnkben a' világot, hogyha a' mi Urunk és Mesterünk minékünk meg nem igitte volna azt, hogy a' pokolnak kapui semmiképen el nem ront.

hattyák a' kősziklán épült Anyaszentegyházat. Őszve esküttek a' gonoszok az Isten, és az ő felkenetje ellen, azon vóltak, hogy el törülheffék az Anyaszentegyházat, és annak látható fejét. Eleven emlékezetünkben vagynak azok a' gonoszok, a' mellyek a' hívőknek sziveiket marcsongották, és a' jó *Matatiással* együtt ekként kiáltattak fel bennünket : Minékünk bődögtalanoknak csak azért kell e' világon élnünk, hogy szemmel látó tanubizonyságai leheffünk a' szent város el pusztulásának ! A' szentségek prédáiva lettek ellenségeinknek, meg fertéztettek a' templomok, minden jó rend lábakkal tapodtatott, a' izabadosak szolgálókká lettek, és az ő szépségek elmúltak a' vitézek előtt. A' Kerefzténységnek Apostoli fejedelmek vérek által fel szenteltetett fő várasa pogányokat illető gonofzságnak piatzává lön, meg fosztatott a' fejétől, hogy ekképen távol lévén az Anyaszentegyháznak kórmányozója, annál hamarabb hajötörést szenvedjen. De ámbar egy ideig hanyattatott légyen is a' Sz. Péter hajótskája a' szélveszes tengeren, mindazáltal el nem sülyyedett. Minthogy azért véget vetett a' mindenható a' mi nyomorúságunknak, emeljük fel hozzá kezeinket, 's kérjük, hogy az ő menyeyei áldásának bövségéből továbbra is óltalmazza meg a' mi Anyaszentegyházunkat, 's adjon annak egy olly fejedelmet, a' ki mindent az ő szent akaratjá szerént miveljen, és azon konkolyt, a' melylyet a' tiszta búza közzé hintettek a' hitetlenek, tövöstől tépje ki, hogy ekképen a' pártosak az Anyaszentegyházhoz és a' velláshoz ismét vízfza térjenek, az erőtlenek és tántorgok meg erősítettellenek, és azok a' sebek, a' mellyeket az istentelenek a' Kristus mátkáján ejtettek, meg gyógyittattassanak."

A' mint *Paviából* iratik, a' Liguriai haldokló Respublika is nagy változást szenvedett mosta-

nában, és a' *Párisi* Consuloknak parantsolatjára, egy 9 tagból álló Commissió állítatódott fel azon Köztársaság kormányozására; ellenben valamint a' Directorium, úgy a' két törvényhozó Tanács is el töröltetett..

Frantzia Ország.

Mint minden kétségen kívül lévő dolgot úgy írják Párisból, hogy ottan, ezen el enyésző hólnapnak 15-ikén ki hirdettetett az új Constitutió, a' melly 95 tikkelyből áll, és a' mellyeket mi, a' lég hitelesebb közönséges levelek után darabonként Erd. Olvasóinkal közleni el nem málattjuk. Most tsak azt jegyezzük meg, hogy *Bonaparte*, *Cambaceres*, és *Lebrün* tétetődtek Consulokká 10 ezrendőre, de úgy, hogy azután is lehet őket azon méltóságos hivatal viselésére válatani. — *Sieyes* és *Roger-Ducos* polgárok a' *Conservatorok* közzé léptek bé (Minemü juliai és kötelellegei legyenek ezeknek, a' közelebb költ M. Kurir 52 ik darabjából láthatni). *Sieyes* egyedül *Bonaparte* Consul sok és sürgető kerései után válalta azon hivatalt magára, ő tellyefféggel semmi tiztséget nem akart viselni, hanem életének még hátra lévő részét Filosofusi tsendefféggben el tölteni. — A' Constitutio ki hirdettetésének alkalmatosságával, a' Párisban lévő nationalis garda és katonaság mind fegyverben állott, ne hogy a' mostani kormányfzéknek meg eskütt ellenségi a' Jakobinusok, valamelly előre nem képzelt zenebona által a' közönséges tsendefféget meg háboritván, meg buktassák a' Consulokat:

Ama hirés és vérengező Jacobinus *Barrere*, a' ki a' *Roberspierre* kegyetlen uralkodása alatt, az úgy nevezett köz bóldogságra ügyelő Commissiónak tagja vólt, és a' guillotine légitsége által, mellyet ő a' Fr. Respublika pénz verő mühe-

lyének nevezett, sok ártatlan embert küldetett a' más világra, egy igen hizelkedő levelet küldött Consul *Bonapartéhoz*, mellyben felettébb magasztallya a' 10-ik Novemberi revolutiót, és a' *Consulatus* kegyelmébe ajánlja önnön magát. — De nemcsak ő, hanem mások is nagy számmal keresik a' Consulok kedvét, és nagyon lótnak futnak, hogy valamellyik tisztségre kaphassanak azok közül, a' mellyeket az új *Constitutio* teremteni fog. — Ezen új alkotmánnyal háromféle emberek nem fognak meg elegendni, ugymint; 1) Az *Ex-Directoriumnak* meg buktatott barátjai a' prókátorok; 2) A' *Jakobinusok*; 3) A' *Rojalisták*. — Ezek mindnyájan kívánták volna a' háborúnak folytatását, de különböző okokra nézve. Az elsőbbség azért, hogy Consul *Bonapartét* meg buktathassák; a' másod rendbeliek azért, mivel nékik háború nélkül fenn állani lehetetlenség; a' harmad rendbeliek pedig azért, mivel ők még most is azt ohajtyák, hogy a' Királyi thronus, és az előbbi igazgatásnak formája ujobban felállítassék Franciaországban.

A' közönséges tisztviseleknek még ekkorig sem fizetődött ki a' zsoldjuk, a' melly miatt igen nagy nyomorúságban kell nékik élni. Nem régebiben egy hivatalban lévő személytől alamisnát kérvén a' kóldús, így felelt néki: *Barátom, én, közönséges hivatal viselő személy vagyok!* Engedelmet kérek, felele a' kóldus, 's tölle el távozott.

Az új *Constitutionnak* ki hirdettetése, és az azt követő dolgok felől ekként ír egy Párisi közönséges levél, Déc. 13-ik napján: „Ezen folyó hónapnak 15-ikén ki fog az új *Constitutio* a' nép előtt hirdettetni; 16-ikán 25000 ember fog ide, a' közönséges tsendeslegnek és új rendtartásoknak minden ellenkezőik ellen leendő fenn tartá-

sa végett bé marfirozni; 17-ikén az új tisztviselők fognak hivatalyaikba bé iktattatni; 18-ikán fog a' Consuloknak első rendelések ki adatódni; és olly hirdetmény fog közönségessé tétetödni; mellyben a' békeslégnék lehetösége a' nép szemei eleibe fog terjesztetödni; 19-ikén atyai tanátsok fognak a' Tanátshoz küldetödui azon valóságos eszközökre nézve, a' mellyek által mindennek tsendellé g szerzetetödhetik, és a' közönséges remenység is fel elsztetethetik; 20-kán ismét egy hirdetmény fog a' nép közt közönségessé tétetödni, mellyben az eránt adatódik igirét, hogy az ellenség meg fog a' közönséges fegyverszünéssel kínáltatni, ezt egy békesléget eszközlö Congressus fogja követni, 's erre egy olly személy küldettetni, a' hihez az egész nemzetnek köz bizodalma vagyon, és a' ki valósággal kívánnya a' békesléget, és a' Franczia nemzet hasznát eszközölni; 21-ikén közönséges innep fog tartatödni, a' mellyen senki sem lát fegyvert, mellynek innepeltetése senkinek semmi sem fog parantsoltatödni, és a' melly a' *Roberspiere* Kalendáriumában lévö innepeknek egyikéhez sem leszen hasonlatos.,,

Azon fegyver szünés ideje alatt, mellyet Fr. Generál *Hedouville* a' Chouánsokkal kötött, nagyon meg erőssítették az utólsóbbak magokat, és mind fegyvert, mind eleséget és pénzt elegendöt vittének nékiek az Anglusok, mellyre nézve a' nevezett Generális is kéntelen völt a' fegyverszünést meg törni, 's ujobban el kezdeni velek az ellenségeskedést.

Az Anglusoknak Kis Britanniába lett ki szálásokról illyetén officialis tudositást olvasunk egy Párisi közönséges Zsurnálban: „November 28-ikán 12 Chouans vezérek 10000 fegyveres emberrel márfiroztak *Murillacba*, utánnok 60—80 üres szekerek mentek, 's egyenesen a' tenger pártjai felé

tartottak Ejjél után 1 órakor egy ágyú szállással adato,tt a' ki szállásra jel; már 8 órakor megterh eltetve mentek azon szekerek vissza, töbnire mindenik fegyverrel és munitióval vólt meg rakattatva; az egyiken 6 hordó vólt, a' mellyek, a' mint az örizetnek foksagából gyanítani lehetett, pénzelt vóltak meg töltve; 4 ágyút és 2 haubiczát is vittek magokkal. — Azoknak az embereknek, a' kiknek oda mentekben semmi fegyverek nem vólt, már ekkor szép Anglus flinták függöttek a' vállaikon, ennekfelette még a' hajokon is sok maradt. Két fregat által fedeztetett ezen ki szállás s. a. t. Mihelyt értésekre esett ezen dolog a' Republikánusi vezéreknek, leg ottan 2000 hajósergebli katonát és 2 tábori ágyút vittek a' rebelisek ellen, 's egész dél utánni 4 óráig verekedtek velek. — A' Chouánsoknak 4000 fore ment a' számok, és fejer zászlókat vittek magok előtt, hanem 200 embernél több veszett el közzülök, A' bé következett éjel szakasztotta a' tsatát félbe; a' republicanusok *Vannesbe*, a' Chouansok pedig *Elvenbe* mentenek vissza. Ezeknek már is 25000-re szaporodott a' számok, még a' republicanusi katonaság és conscriptusok közzül is sokan szöknek hozzájok által.

Barthelémy Fr. Ex Directornak, a' ki Cayennei számkövetéséből lett ki szabadulásától fogva Hamburgban tartózkodott, engedelmet adtak a' Fr. Consulok a' hazájába való vissza mehetésre. Kétség kívül, *Pichegrü* Ex-Generalissal is fogja Consul *Bonaparte* azon jótéteményt közleni, a' ki ötét ifjuságában az inzsínör mesterségre és taktikára tanította. — — Sok Francia emigransoknak reménységek vagyon az eránt, hogy ök is vissza mehettnek régen el hagyott honnyaikba. —

(A' Frantzia dolgokról a' jövő posta napon többet.)

Batava Respublika.

Brune Fr. Generalis azt írta néhány Hágai barátjainak, hogy *Bonaparte* Consuligen nagy izi-
vességgel fogadta légyen ötlet, hanem hogy maga
sem tudja ő azt, hogy vissza fog e' Hágába men-
ni avagy nem? A' Hágai Directorium javaslasá-
ra egy arany markolatú kard fog nékie ajándé-
koztatni.

A' Hollandiai tartománybeli fábrikáknak vi-
rágoztatások végett, minden Anglus portékák, mint
p. o. mantsefzter, posztó, matéria, kattun, gom-
bok, órák, és aczélból való készülmények, erős-
sen meg vagynak ezen Respublikában tilalmaz-
tatva. — *Enkhuisenben* sok olly barátjai és Agen-
sei meg fogattattak az Orániai Herczegi Háznak,
a' kik ottan ujabb zenebonát indítani igyekeztek.
— Az úgy nevezett *Dünenben*, az az, északi Hol-
landiának homokos partyai közt egy Orosz kato-
na rejtezett el, a' ki kérdőre vonattatván, azt val-
lotta a' vele beszéllett talmátsnak, hogy ő, az
eggyesült Anglo-Russzus seregeknek hajókra lett
szállittatások előtt a' maga regementjétől el szö-
kött, 's azólta rész szerént gyökérrel, rész lize-
rént a' parasztoktól kért alamisnával táplálta
az életét.

December 6-ik napján azt írják Hollandiai
Brabantziának *Bergen Op Zoom* nevü várássából,
hogy az 1795-ik éltendőben kezdődött revolutió
alatt annyi hadi nép nem marfirozott ottan kereiz-
tül, mint az olött 8. napok alatt, és hogy 30000
főből álló Fr. sereg ment ott által Brabantziába
és a' Rénus mellé.

A' Hágai Kormányozó szék egy olly decre-
tumot adott ki a' Batava ármadiának organiza-
tiójára nézve, melly szérent 32 ezer főre fog az

szaporíttatni, és rész szerént lovas és gyalog katonaságból, rész szerént ártilleristákból fog állani. Ezen armádiának esztendei zsoldja 5 millio 95590 készületje pedig 1 millio, 557609 forintba fog kerülni. A' Batava Respublika hadi szolgálatjában lévő Fr. katonaság 9 millióba kerül esztendőnként. Azoknak a' nationalis gardistáknak, a' kik az Anglo-Russzus seregeknek északi Hollandiába lett ki szállásoktól fogva hadi lábbon állottak, szabadságot adott a' Kormányfűék a' honnyaikba való vissza menetelre.

A' Hollándiai utólsó revolutió előtt *Amsterdam* várasa vólt az a' közép pont, a' hová minden arany és ezűst pénz gyűllött Európából, hanem azóltá valamint minden mágános kereskedő, úgy az egész nemzet keservessen érzi a' revolutió gyűmöltésének keserűségét. Ahozképest illyetén decretumot hozot a' Directorium az Amsterdami Bankó bátorságára nézve: *Az egész Batava Nemzet garantirozza ezen Bankóba le tétetett belső és külföldi kintset*, és tellyes hatalom adatott arra a' Directoriumnak, hogy azon 7 millió és 650000 forintból álló summa, a' mellyel a' Hollándiai Statusok az Amsterdami Bankónak adósak, meg fizetteffen, és az azokért adott kötelező levelek kiváltattassanak.

Német Ország.

Thuringiának *Erfurt* nevű fő várasában egy olly hasznos rendelést tettek az Előjárok, melly szerént minden gazda, akár egyházi, akár világi rangból való legyen ő, a' szűklég el távoztatása végett, minden buza termő földjeből 2. mérő gabonát meg tartani, és a' jövő aratás végéig arra olly gondot viselni tartozik hogy akármikor szűklége leszen a' Statusnak, vagy által adhas-

807
767

sa, vagy a' váras piatzokon, szabott árron má-
soknak is el adhasza.

Azt írják a' Brandenburgiai Val. Fejedelemség-
ből, hogy minden órán váratik az a' Királyi paran-
tsolat, melly szerént 150 ezer ember fog el mar-
srozni, de hová, hová nem, senki sem tudja
bizonyosan. Alfo Szilefiából is hasonló módon
írnak, 's azt beszellik, hogy a' Saganban fekvő
dragonyos-regement több regementekkel egye-
temben parantsolatot vettek volna már arra, hogy
minden órában készen legyenek a' marsrozásra.

Nagy Britannia.

Londonból: — „Minthogy a' *Bresti* ellensé-
ges hajós sereg Déc. 9-dikétől fogva 11-dikéig
olyan formájú mozgásokat tettek a' kikötő-
helynek belső részében, mintha valamely tzelozás-
fok volna: erre nézve Admirál *Bridport* 13-dikban
már meg-jelent volt, egy Anglus hajós sereggel
Brest előtt. — „Az Anglus fogságban lévő Fran-
tziáknak élelmekre, eddig a' Directorium küldöz-
te által Angliába a' szükséges summát: most már
olyan ki-nyilatkoztatást tett a' Frantzia Ország-
ló-szék, hogy maga nem folytatja ezt a' dolgot
többé, hanem az Anglus Orzágló-székre bizza
az ott lévő Frantzia fogjok' élelmire való gond-
viseltetést. — „

„*Bonaporténak* Egyiptomból lett vizsza-jöve-
tele, rendkívül kedvetlen érzékenységet gerjesz-
tett Angliában; egy képet is készítettek London-
ban, a' mely ilyen formán ábrázolja le e' történe-
tet. Az egész Egyiptomi fegyveres sereg Bona-
partéhoz vagyon kötelek által kaptasoltatva, a'
mely köteleket ő a' kardjával ketté vágván,
egy nagy *Delphinenn* (Disznó-halann) lovagolva
úztat-el alattomban Egyiptomból *Sicilia* mellett,

vz alatt, hogy annak partján Admirál *Nelson* al él, és a' kinek fejére, hogy ne láthasson, egy jóhal (*Shawl*. Uri-alfzonyi - nyakkendő) vagyon, Scettetve. A' *Delphinenn* a' fél *Hóld* szemléltetik mint vezető-tsillag.

„*Sz. Helena* szigetén, a' mely az *Atlantikum* tengerenn *Afrikától* 400, *Amérikától* pedig 600 mértföldnre vagyon, és az 1763-dik béli *Párisi békeség* óta az *Anglusoké*, egy még eddig telyelléggel le nem irattatott fa nevedik, t. i: *Kápolzta termő-fa*. A' magossága 15 — 20 lábni, egyenesen fel nő, ágai nintsenek, a' török' (*truncus*) tetején vagyon a' termése, a' mely egy veres *kápolzta főhöz* hasonló, és a' lakosok eszik. Leg nevezetesebb ez a' fa azért, hogy télben-nyárban örökké zöld.

Elegyes Dolgok.

A' *Marsiliai Jacobinusok* ismét ki nyitották a' magok klubjokat. — A' *Párisi gyönyörűség éányai* mind el fogattattak a' *Policia* miníster parantsolatjából. — A' *Wendei Chouansokkal* kötött fe yver szűnésnek kevés hitelt adnak a' republikanusí katonak, tulajdon károkon tapasztalván, hogy ők, a' hol módját eíthetik, most is folytatják az ellenségeskedélt, és sok embernek vérit veszik. — *Felső Pictaviumnak Niort* nevű várasára nem régiben is 30000 liverből álló hadi contributiót vetettek és vontak. — Az *Egyiptomi Franczia* ármádia számára 15 millió livert, az ott lévő katonák feleségeiknek 's gyermekeiknek, és az ott meg hóltak özvegyeiknek fel segéllésekre 1 millió livert rendelt az 500-aknak *Commissiója*. — *Lafayette* Fr. Ex-Generális tsak egy napot múlathatott *Párisban*, 's többet nem,

maga *Bonaparte* Consul is, kinek látogatására ment, azt javasolván néki, hogy menne maga falusi jószágába, — Az *Assignata* nevű papiros pénz újabban fel támadt és széltiben foly Fr. Országban, mellynek okát senki adni nem tudja. — A' Párisi Theophilantropisták *December 7 ik* napján, nagy innepet tartottak a' *St. Germain* nevű templomban a' felebaráti türedelem tiszteletére.

A' *Giglio* nevű, Toskánai N. Herczegséghez tartozó szigetbe ki szállott, és ott sok embert rablásra fűzött Algiriai tengeri haramjákat nagyon meg verte a' reájok ütött katonaság, és fegyveres parasztság, sokakat meg ölvén és sebbe ejtven közzülök. — *Rohán* Kárdinális halálos nyavalyában fekszik *Regenspurgban*. Az Orosz Császári szolgálatba lépett *Conde* herczeg *corpussa* Német Országban fog maradni.

Azok a' Fr. truppok, a' mellyek Hollandiából a' Rénus felső környékére marsirozni parantsoltattak, útjokban ellenkező parantsolatot vettek. — *Lecourbe* Generálnak azon proclamatiójára, mellyet az *Odenwaldi* lakosokhoz mérséklett hangon irt vala, ezek ékként válaszoltak: A' midön, *ugymond*, Generális Uram, a' maga proclamatioját, szarvas szarvon által közöttünk kihirdetteti, akkor az alatta valók nagy hadi fatzolásokat viznek közöttünk végbe. — *Bonaparte* Consulnak *Berlinbe* küldetett Adjutansát *Duroc* Brigada Generálit, minden ott lakó urak nagy szivességgel látták magoknál, kiváltképen azon újságokért, a' mellyeket Egyiptomról velek közlött. — A' *Pétorsburgi* Császári és *Stockholmi* Kir. udvarok közt igen sűrű a' correspondentia. — *Altonából* azt írják, hogy annyi heringet fogták 14 napok alatt az *Albis* folyó vizében, hogy 20-at

is lehetett 2 sillingen venni (Altonában 1 silling 1 krajtzárt tesz.) Ennekelötte csak a' Német tengerben, és az Angliai, 's Norvégiai tengeri partok mellett lehetett heringet fogni. Oda jártak a' Belgák is hering fogásra; most pedig az Albis folyó vizében is bövséggel találta-
tik. Azt mondják, hogy a' 17-ik század végén is sok hering találtatott ezen folyó viznek tengerbe való be omlása mellett, melly ha úgy vagon, meg érdemli a' természet vizsgáló böltseknek vizsgálódását.

Magyar Ország.

Szatthmár Vármegyében Dec. 1-ső napján 1799 ben. A' mi Megyénkben egy asszony ember 9 hólnapok alatt 3 gyermeket szült e' világra. Én ezt találgató mesének hagynám meg; de hogy senki a' fejét rajta ne törje, 's azonban a' dolognak igazságában is kétséget ne formállyon, meg mondom, hogy azon asszony embernek elébb két gyermeke született, azután pedig 9 hólnapra csak ugyan egyet szült, és így igaz az, hogy 9 hólnapok alatt 3 gyermeke született néki.

Egy bizonyos helységben meg hal egy ügye fogyott szegény árva a' más fálai közt, de anynyi irgalmasság nem találtatott az Előjárókban, hogy ezen szegény Kristus képét viselő ügye fogyotnak koporsót tsináltattak volna, hanem mint valamelly gonofztévő a' föld alá vettetett. Dicsértetik ellenben a' N. Károly Ekklesia, a' melly már két halálra szententziáztatott rabnak tsináltatott koporsót egymás után. Mitsoda környülálás? Mitsoda külömbség? Ellyenek az illy Elő-

járók szerentséssen, számos esztendőig az ügye fogyottaknak szerentséjekre.

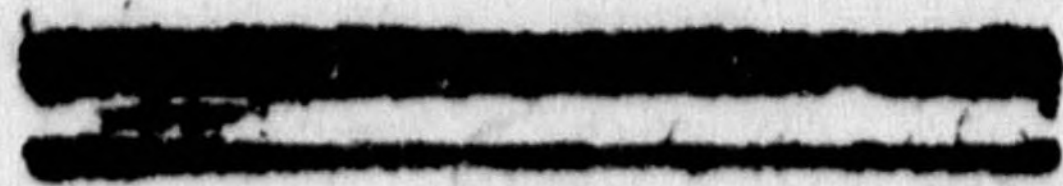
Az idő is olyan irgalmatlan mi körülöttünk, mint az emberek, mert még aratastól ólta szüntelen tart az első, úgy hogy, a' miatt, hogy nyomtatni nem lehet, még a' házban is nyomtattak már mi nállunk, és vetetlen igen sok gazda földje maradt el.

Nem régiben körülöttünk egy házasulandó legény, borital közben maga mátkáját egy pint boron másnak el adta; melly tselekedetiért törvénybe idéztetvén 12 forintra büntettetett meg, 's azonban még eddig sem házasodhatott meg. Talán azt gondolta, hogy akkor is a' Szöllös-Vég Ardoi malatz vásárosokkal van ügye.

Hogy a' fejtze, a' sz irás szerént, a' viz tetején úszott, nagy tsudának tartatott; de annál sokkal nagyobb tsuda történt egy bizonyos városbeli malomban, holott a' malom ház oldalát kiütvén egy malomkö onnan ki repült, 's a' Szamos fenekére le szállott, és most is ott van. Ezen történetnek az okát ottan találták, hogy egy régi Mólnárt azon malomból ki küszöböltek, és e' tsinálta volna meg bizonyos mestersége által ezen malom könek illy rendkívül való ki ugrását, vagy ki repülését.

* * *

A' Magy, Kurir Erd. Olvasói közül néhányan azt tudakozták töllem leveleikben: Mi az oka,

hogy ezen esztendőben el nem végzettem az Egyiptom historiáját, és fogom e' azt ennekutánna folytatni? Az első kérdésre azt felelem, hogy lehetetlen vólt azt nékem folytatni Iró társomnak *Aprilis, Majus és Junius* hólnapjaiban való itthon nem léte miatt, a' midön az egész tereh magamon fekütt. Haza jöve tele után az előre való fizetés ideje következett bé, a' midön ha hat kezem lett volna is, még is elég dolgot tudtam volna azoknak adni. *Augustusban* és *Septemberben* fériája lévén a' Császári könyvtárnak a' bé vett szokás szerént, oda bé nem mehettem, 's nem dolgozhattam; *Octoberben* Magy. Országban töltöttem az időmet; *Novemberben* beteg volt az Iró társom; következésképen egész esztendőn által nem lehetett azon munkának folytatásában foglalatoskodnom.

A' mi a' 2-dik Kérdest illeti, hogy tudniillik fogom e' én azt folytatni? azt felelem igen is, és azon leszek, hogy *Juliusig* egészen el végezhessem. A' mit én meg igirek, ha akadályom nints, bé is kívánom tellyesíteni, és a' mihez kezdek, de azt félbe szakasztok, annak bizonyosan nem én vagyok az oka.

Végre bóldog és szerentsés új eszteudöt, és hasznos 's ditfösleges békelséget kívánok a' két Magyar Hazának.

Vége az 1799-ik Esztendőnek.